

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Je sportovní výkon (utkáni) autorským dílem?

V současnosti se odborná veřejnost věnuje právním otázkám souvisejícím se soukromoprávní rekodifikací, a to i v oblasti sportovního práva, které zaznamenalo nejmarkantnějších změn především v právní regulaci spolků a zaměstnávání profesionálních sportovců. Je avšak nasnadě nadále vznášet aktuální témata z odvětví sportovního práva, kdy tento příspěvek se bude zabývat vlivem práva autorského v rámci práva sportovního a konkrétně otázkou, zda lze sportovní výkon (utkáni) podřadit pod definici autorského díla ve smyslu zákona č. [121/2000](#) Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen jako „AZ“) a související judikatury.

Autorské dílo dle AZ a sportovní výkony

Podle ustanovení § 2 odst. 1 AZ je předmětem práva autorského dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam. AZ dále doplňuje, že dílem (ve smyslu autorského díla dle § 2 odst. 1 AZ) je zejména dílo slovesné vyjádřené řečí nebo písmem, dílo hudební, dílo dramatické a dílo hudebně dramatické, dílo choreografické a dílo pantomimické, dílo fotografické a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, dílo audiovizuální, jako je dílo kinematografické, dílo výtvarné, jako je dílo malířské, grafické a sochařské, dílo architektonické včetně díla urbanistického, dílo užitého umění a dílo kartografické.

Jedním ze základních požadavků na autorské dílo je tedy jedinečnost výsledku tvůrčí činnosti autora. Podle literatury lze tvůrčí činnost charakterizovat jako činnost spočívající ve vytvoření nehmotného artefaktu s tím, že dosažení tohoto cíleného i necíleného výsledku závisí v osobních vlastnostech tvůrce, bez nichž by tento výtvar nebyl vůbec dosažen. Dále, jedinečnost díla je chápána jako tzv. autorskoprávní individualita, tzn. jako jedinečnost díla v načrtnutém juristickém, tj. specifickém, významu tohoto výrazu. Nejde o individualitu v obecném smyslu, nýbrž o nejosobitější ztvárnění výtvaru na základě autorova svobodného výběru z tvůrčích možností. Jedinečnost díla přitom odpovídá i pojmu neopakovatelnosti díla. V načrtnutém soudobém vědeckém pojetí díla jako předmětu práva autorského tedy nejde o individualitu díla stoprocentní, ale jen o jedinečnost, která se blíží jedinečnosti absolutní.[1]

Literatura k tomuto dále uvádí, že sportovní výkony (tedy výkony, u kterých se hodnotí zdatnost) autorský zákon nechrání. Pokud však jde již o sportovní obory, u nichž je vedle vlastního sportovního výkonu značně důležitý estetický dojem (jako je např. krasobruslení či sportovní tanec), není vyloučeno, že půjde o umělecký výkon, a to pravý (...) neboť rozhodující bude, zda prováděná sestava

bude mít povahu uměleckého díla choreografického.[2]

Rozhodnutí Soudního dvora EU

K této problematice se vyjádřil i Evropský soudní dvůr ve věci Football Association Premier League Ltd (FAPL) a další proti QC Leisure a dalším a Karen Murphy proti Media Protection Services Ltd[3], když v odůvodnění rozsudku uvedl, že je třeba podotknout, že se FAPL nemůže dovolávat autorského práva k samotným utkáním „Premier League“, neboť tato utkání nelze kvalifikovat jako díla.[4] Dále uvedl, že sportovní utkání nelze považovat za duševní výtvar, který by bylo možno kvalifikovat jako dílo ve smyslu směrnice o autorském právu, což platí obzvláště pro sportovní zápasy podléhající pravidlům hry, která neponechávají žádný prostor pro tvůrčí svobodu ve smyslu autorského práva. V neposlední řadě uvedl, že nelze tato utkání chránit autorským právem.[5]

Z výše uvedeného lze tedy dospět k závěru, že jedná-li se o sportovní utkání, v němž proti sobě stojí dva či více soutěžících, a toto utkání se řídí obecně uznávanými pravidly hry, a samotný průběh tohoto sportovního utkání není zcela odvislý od záměrů jednoho ze soutěžících a je tedy determinován více neznámými faktory, jako např. podaný výkon ostatních soutěžících, počasí a jiné vnější a vnitřní vlivy, a nevykazuje-li výkon jednotlivých soutěžících povahu uměleckého díla choreografického, nejedná se o autorské dílo ve smyslu AZ.

Přenos sportovního utkání a audiovizuální dílo

V souvislosti s právem rozhlasového a televizního vysílatele je nezbytné od absolutního práva rozhlasového a televizního vysílatele[6] přísně oddělit oprávnění k pořízení rozhlasového nebo televizního záznamu a k přímému rozhlasovému nebo televiznímu přenosu, popř. k přenosu ze záznamu, různých událostí, zvláště sportovních utkání. Jedná se o svolení, která uděluje pořadatel příslušné akce, popř. jiná osoba jednající obstaravatelsky, na základě smlouvy s ním uzavřené, v této věci svým vlastním jménem a na účet pořadatele. Toto svolení se uděluje smlouvou atypické právní povahy. Jedná se přitom o právo pouze relativní právní povahy, které působí mezi účastníky daného právního vztahu, v jehož rámci si pořadatel příslušné akce určuje skutečnosti rozhodné pro pořizování rozhlasových a televizních záznamů a pro rozhlasový nebo televizní přenos dané akce.[7]

Z výše uvedeného by se dále mohlo zdát, že sportovní zápas, resp. jeho přenos, naplňuje znaky audiovizuálního díla ve smyslu AZ. Nad výše uvedený závěr o nesplnění definičních znaků autorského díla lze uvést, že literatura upozorňuje, že audiovizuálním dílem není každé zachycení skutečnosti filmovou, televizní či jinou audiovizuální technikou. Není jím tedy takový výsledek činnosti, který nesplňuje legální pojmové znaky díla podle AZ. S těmito neautorskými díly se můžeme setkat např. u některých rutinně mechanických reportážních zachycení např. sportovních utkání apod., které obvykle postrádají jedinečné tvůrčí umělecké ztvárnění.[8]

Závěr

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že je to pořadatel dané sportovní akce, případně vlastník či pořadatel konkrétní sportovní soutěže (v rámci níž vystupují daní sportovci či dané sportovní týmy), kdo si určuje podmínky využití marketingových práv k těmto sportovním akcím, resp. kdo si určuje podmínky vysílání přenosu ze sportovní akce, a to mimo rámec AZ.

JUDr. Jiří Janák,
advokát

Mgr. Ilona Kindlová,
advokátka

Nikola Horká,
paralegal

[KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.](#)

CITY TOWER
Hvězdova 1716/2b
140 00 Praha 4

Tel.: +420 221 412 611
Fax: +420 222 254 030
e-mail: ksd.law@ksd.cz

[1] Viz Telec, I., Tůma, P. Autorský zákon. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2007, s. 19-20.

[2] Kříž, J., Holcová, I., Korač, J., Křestanová, V.: Autorský zákon a předpisy související – komentář. Linde, 2. aktualizované vydání, Praha: 2005, str. 205.

[3] Rozhodnutí Soudního dvora EU ve věci Football Association Premier League Ltd (FAPL) a další proti QC Leisure a dalším a Karen Murphy proti Media Protection Services Ltd, C-403/08 a C-429/08, ze dne 4. října 2011.

[4] Ibid., odst. 96.

[5] Ibid., odst. 97-99.

[6] Šíření rozhlasového nebo televizního vysílání lze uskutečnit obdobně prostřednictvím počítačové sítě.

[7] Viz Telec, I., Tůma, P. Autorský zákon. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2007, s. 700.

[8] Srov. Telec, I., Tůma, P. Autorský zákon. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2007, s. 587.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)